

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

SKB:s svar angående promemoria om Ändrade förutsättningar för att betala ut medel från kärnavfallsfonden - Dnr M2020/01053

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) har bildats av bolagen inom den svenska kärnkraftindustrin och har till uppgift att ta hand om allt radioaktivt avfall från de svenska kärnkraftverken. Uppdraget är ett av Sveriges största miljöskyddsprojekt vars mål är att trygga en säker hantering för både människor och miljö.

SKB har beretts tillfälle att yttra sig över promemoria om Ändrade förutsättningar för att betala ut medel från kärnavfallsfonden (Dnr M2020/01053). I promemorian föreslås ändringar i förordningen (2017:1179) om finansiering av kärntekniska restprodukter (finansieringsförordningen).

I promemorian föreslås att en ansökan om utbetalning av medel ur kärnavfallsfonden ska kunna göras inte enbart i förskott för kommande kostnader, utan även i efterskott för kostnader som har uppstått under ett innevarande kvartal eller under tidigare kvartalsperioder samt att Riksgäldskontoret ska kunna besluta om utbetalning i efterskott om det finns särskilda skäl för detta genom ändringar i 32 och 33 §§.

SKB är positiv till den utökade möjligheten att erhålla ersättning för kostnader hänförliga till tidigare perioder men har synpunkter på begränsningen till *särskilda skäl*. I första hand önskar SKB ett förändrat förslag och presenterar en alternativ författningstext, i andra hand önskar SKB en utvidgning i promemorian av vad som ska anses omfattas av begreppet *särskilda skäl*. SKB framför även synpunkter kring oklarheter i promemorian hänvisning till *ursprunglig ansökan*.

Särskilda skäl

Gällande när det kan anses finnas sådana särskilda skäl enligt den föreslagna 33 § så anges att det som utgångspunkt gäller ansökningar som avser en ren slutreglering, dvs. där kostnaden för en specifik och sedan tidigare planerad åtgärd för den aktuella perioden visat sig ha blivit högre än vad som beviljats i den ursprungliga ansökan. Däremot framförs det i promemorian att det som utgångspunkt inte ska anses finna särskilda skäl att medge utbetalning för en åtgärd som inte har beviljats i den ursprungliga ansökan.

SKB tolkar förslaget som att förändringen endast utökar förutsättningarna för utbetalning av medel i de fall kostnaderna för redan beviljade åtgärder och verksamheter visar sig överstiga de beräknade kostnaderna som lämnats in i den ansökan som avser det kvartal som kostnaderna hänförs till.

SKB:s svar angående promemoria om Ändrade förutsättningar för att betala ut medel från kärnavfallsfonden - Dnr M2020/01053

Sedan tidigare gäller enligt 33 § 2 st finansieringsförordningen att Riksgäldskontoret kan besluta om utbetalning av fondmedel för åtgärder och verksamheter som inte har ingått i de konstadberäkningar som använts då kärnavfallsavgiften beslutades när det finns särskilda skäl. På samma sätt menar SKB att det bör finnas en möjlighet för ersättning för sådana åtgärder och verksamheter i de fall de inte ingått i det aktuella kvartalets ansökan.

I en förvaltande verksamhet finns det goda möjligheter att prognostisera framtida kostnader. För verksamheter i en utvecklingsfas med stora pågående investeringsprojekt är dock prognostiseringen svårare att bedöma.

Förändringar i projekt som ingått i tidigare ansökan där det uppstår högre kostnader än vad som beräknats skulle enligt förslaget kunna täckas. Det är dock inte ovanligt med plötsliga förändringar i stora byggprojekt som inte är hänförliga till vare sig beställare eller entreprenör med som ändå kräver behov av akuta åtgärder. Det kan även tänkas hända att en åtgärd som planerats till ett senare kvartal visar sig behöva utföras tidigare än planerat.

Bolaget kan förvisso ställa sig bakom att utvidgningen inte ska innebära en möjlighet att systematiskt söka ersättning i efterhand och att utbetalningar som huvudregel ska göras i förskott, men menar att det kan finnas situationer där bolaget måste vidta åtgärder och verksamheter som inte kunnat förutses vid tidpunkt för ansökan.

SKB menar mot bakgrund av ovan att Riksgäldskontoret ska kunna besluta om utbetalning av medel för att täcka kostnader som krävs för åtgärder och verksamheter som inte ingått i den ursprungliga ansökan, i de fall de skulle beviljats om de ingått i den ursprungliga ansökan och de vid tillfälle för ansökan inte gått att förutse. SKB menar även att kostnader hänförliga till åtgärder och verksamheter som tidigarelagts, men som funnits med den uppskattning som lämnats in i den årliga utbetalningsplanen ska kunna beviljas.

En utvidgning i denna del skulle ge tillståndshavaren möjlighet att inge en mer detaljerad ansökan utan att för den skull riskera att stänga ute möjligheten att i senare skede få ersättning.

SKB:s svar angående promemoria om Ändrade förutsättningar för att betala ut medel från kärnavfallsfonden - Dnr M2020/01053

Förslag till alternativ författningstext

Gällande lydelse	Promemorians föreslagna lydelse	SKBs förslag till lydelse
<p>Riksgäldskontoret prövar ansökningarna om utbetalning och beslutar hur och i vilken utsträckning fondmedel får användas av till-ståndshavaren. Beslutet får endast avse kostnader som tillståndshavaren förväntas få under <i>den period</i> som ansökan avser och endast kostnader för åtgärder och verksamheter som ingår i de kostnadsberäkningar som har använts då kärnavfallsavgiften beslutades.</p> <p>Om det finns särskilda skäl, får Riksgäldskontoret besluta att fondmedel <i>får användas</i> för åtgärder och verksamheter som inte har ingått i de kostnadsberäkningar som avses i första stycket.</p> <p>Fondmedlen ska betalas ut i förskott för kalender</p>	<p>Riksgäldskontoret prövar ansökningarna om utbetalning och beslutar hur och i vilken utsträckning fondmedel får användas av till-ståndshavaren. Beslutet får endast avse kostnader som tillståndshavaren förväntas få under <i>det kvartal</i> som ansökan avser och endast kostnader för åtgärder och verksamheter som ingår i de kostnadsberäkningar som har använts då kärnavfallsavgiften beslutades.</p> <p>Om det finns särskilda skäl, får Riksgäldskontoret besluta om <i>utbetalning av fondmedel</i></p> <p>1. för åtgärder och verksamheter som inte har ingått i de kostnads-beräkningar som avses i första stycket, och 2. i efterskott efter ansökan enligt 32 § andra stycket.</p> <p>Fondmedlen ska betalas ut i förskott för kalenderkvartal. Om <i>fondmedlen ska betalas ut i efterskott enligt andra stycket 2 ska fondmedlen i stället betalas ut senast under det kvartal som infaller närmast efter beslutet.</i></p>	<p>Riksgäldskontoret prövar ansökningarna om utbetalning och beslutar hur och i vilken utsträckning fondmedel får användas av till-ståndshavaren. Beslutet får endast avse kostnader som tillståndshavaren förväntas få under <i>det kvartal</i> som ansökan avser och endast kostnader för åtgärder och verksamheter som ingår i de kostnadsberäkningar som har använts då kärnavfallsavgiften beslutades.</p> <p><i>Oaktat första stycket får Riksgäldskontoret besluta om utbetalning av fondmedel</i></p> <p>1. för åtgärder och verksamheter som inte har ingått i de kostnads-beräkningar som avses i första stycket, <i>om det finns särskilda skäl, och</i> 2. i efterskott efter ansökan enligt 32 § andra stycket a) för slutreglering av kostnader för åtgärder och verksamheter som beviljats i tidigare ansökan, b) för åtgärder och verksamheter som inte förutsågs vid tillfälle för ansökan enligt 32 § första stycket, eller c) när särskilda skäl i övrigt föreligger.</p> <p>Fondmedlen ska betalas ut i förskott för kalenderkvartal. Om <i>fondmedlen ska betalas ut i efterskott enligt andra stycket 2 ska fondmedlen i stället betalas ut senast under det kvartal som infaller närmast efter beslutet.</i></p>

SKB:s svar angående promemoria om Ändrade förutsättningar för att betala ut medel från kärnavfallsfonden - Dnr M2020/01053

Ursprunglig ansökan

SKB utgår ovan från att det med *ursprunglig ansökan* avses den ansökan som avser det kvartal som kostnaderna hänförs till och där de skulle angetts om de ansökts om i förskott. SKB ser dock oklarheter i promemorian menar att det även kan tolkas som en hänvisning till den prognostiserade kostnadsredovisning som lämnas in enligt 31 § eftersom denna lämnas in samtidigt som årets första ansökan.

Om hänvisningen gäller den utbetalningsplan som tillståndshavaren är skyldig att upprätta årligen enligt 21 § 1 p lagen (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter (finansieringslagen) och som ska inlämnas inför varje kalenderår enligt 31 § finansieringsförordningen, motsätter sig SKB att denna ska anses vara en ansökan om utbetalning.

SKB inlämnade kommentarer inför införandet av 21 § 1 p finansieringslagen och framförde att dels att dessa uppgifter som lämnas in endast är en prognos över de förväntade kostnader som tillståndshavaren kommer att begära ut ersättning för. Regeringen instämde i att bestämmelsen endast kan tolkas som krav på inlämnande av en prognos samt uttryckte i författningskommentaren att kravet innebär att tillståndshavaren ska göra ”bästa möjliga uppskattning” av de prognostiserade grundkostnader som bedöms belasta fonden under kommande år (se prop. 2016/17:199 s. 33 och s. 48).

För det fall att en åtgärd eller verksamhet måste ha redovisats redan i den prognostiserade utbetalningsplanen är det dock än mer angeläget att lämna utrymme för oförutsedda åtgärder och verksamheter.

Avslutningsvis vill SKB tacka för tillfället att lämna svar och meddela att bolaget står till förfogande vid eventuella frågor gällande det svar som lämnats in idag.

Med vänlig hälsning,

Svensk Kärnbränslehantering AB

Johan Dasht
Verkställande direktör